

VIR

Velforeningene i Ringsakerfjellet

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Ringsaker 20.8.2024

Høringsinnspill til ny verneskogforskrift for Innlandet

VIR er en uavhengig sammenslutning av alle velforeningene i Ringsakerfjellet bestående av Bjønnåsen Vel , Elgåsen, Aksjøen og Kuåsen Velforening, Gammelskolla Hytteeierforening , Hammarshøgda, Ljøsheim og Omegn vel, Rømåsen og Natrudstilen vel , Sjusjøen vel og Skvaldra vel. Formålet er å ivareta medlemmenes interesser i Ringsakerfjellet.

Medlemsmassen består hovedsaklig av hytteeiere som har hytter i verneskogbeltet på Sjusjøen og omegn.

VIR takker for muligheten til å komme med innspill i denne høringsprosessen.

Vårt hovedsynspunkt er at vi mener at en ny verneskogforskrift bør innrettes slik at den muliggjør tiltak som hindrer at skogen i økende grad brer seg oppover fjellsidene.

Herunder:

- Det kan ikke være intensjonen med en verneskogforskrift å legge til rette for at klimaendringene skal omgjøre dagens fjellområder til skogsområder i løpet av en generasjon.
- Vi mener at forslaget til ny forskrift ikke i tilstrekkelig grad har tatt innover seg at naturen er i sterk forandring. Det er allerede etablert skog over det som kartet viser er dagens verneskoggrense.

- Vi ber om at det i den nye forskriften tas på alvor hvordan produktivt skogbruk skal forholde seg til det faktum at skogen brer om seg og kan komme i konflikt med arts mangfold i fjellet i hovedsak i og ovenfor sone 1 i verneskogbeltet. Vi savner at denne problemstillingen er omtalt/berørt som en del av forskriftens formål i § 1. Her omtales kun det å sikre foryngelse og produksjon av skog.
- Vi mener at dagens aktuelle og faktiske klimamessige og naturmessige utfordringer i fjellet også må legges til grunn for videre arbeid med ny verneskogforskrift for Innlandet.

Hytteeierne erkjenner at verneskogen er nyttig for å beskytte mot vind og snø, og dermed gir gode muligheter for å vinterbrøyte og holde oppe veiene inne i hytteområdene. Våre medlemmer har på våre medlemsmøter uttalt en sterk bekymring om at det som tidligere var et åpent fjellandskap er i ferd med å gro igjen med grantrær.

Det er ingen tvil om at det har skjedd store klimaendringer siden en første gang innførte verneskogforskrift. Klimaendringene i de siste 30 år, har i betydelig grad endret skogbildet gjennom økt tilvekst og raskt stigende tregrense. Vi mener at det derfor nå bør gjennomtenkes på nytt i hvilken grad en forskrift som skal sikre vekstkraftig skog i Innlandet vil kunne komme i konflikt med andre miljømål beskrevet i naturmangfoldloven.

Figur 1. Tregrupper av gran spredt oppover på Mostfjell på Sjusjøen helt opp til toppen på ca. 980 m o.h.

Som Statsforvalteren selv skriver, er hovedtrekkene fra de tidligere bestemmelsene (fra 2018) videreført i det nye forslaget til verneskogforskrift for Innlandet. Det skal fortsatt benyttes samme kartgrunnlag [Kilden - skogportal \(nibio.no\)](http://kilden-skogportal.nibio.no) Ut ifra dette kartet er i praksis er alt skogsareal på Sjusjøen over 700 m o.h. å regne som verneskog. Hvis dette kartet ikke allerede er utdatert, så vil det bli det i løpet av få år.

Tregrensen har økt med 30-40 m.o.h i løpet av de siste 50 år. Årsmiddeltemperaturen i Innlandet har gjennomgående økt med 1°C fra normalperioden 1961- 1990 til normalperioden 1991 – 2020. Det er så langt ingen tegn til at takten på klimaendringene vil avta med det første. Konsekvensen av klimaendringene er at det som for 50 år siden var snaufjell er i ferd med å omdannes til skogkledte åser (Figur 1 og 2).

Figur 2. Gran med toppskudd på rundt 20 cm rett under toppen på Sjusjøfjellet, ca. 980 m o.h.

Som følge av at tregrensen har steget har også skogen i sonene under fått økt tilvekst. Sammen med at tilveksten har økt, har også forholdene for naturlig foryngelse av barskog i fjellområdene blitt mye bedre. Tidligere ble det bare gode frøår i forbindelse med uvanlig varme somre. Nå er det oftere gode frøår, og det gir masse smågraner av ulik alder. Etter tørkesommeren 2018 ble det store mengder kongler i granskogen på Sjusjøen (Figur 3). Det blir nå modent frø nesten hvert år, som igjen gir opphav til små granplanter. Mens det for eksempel i nytt forslag til forskrift §5 er angitt at behov for planting kan være nødvendig for å oppnå tilfredsstillende foryngelse, er situasjonen nå at foryngelsen er i overkant god og

skaper tette felt med små granplanter/trær som om få år vil kunne gi ugjennomtrengelige områder med grankrattskog.

Det er derfor spørsmål om verneskogforskriftens formål fremdeles er gyldig, ettersom det ikke lenger er problemer med naturlig foryngelse av trær i verneskogbeltet.

Figur 3. Grantopp på Sjusjøen med masse kongler i august 2019 (foto: Trond Knapp Haraldsen)

Vi registrerer at kommunen fortsatt skal kunne søke om endring av verneskoggrensene (§1). Dette er et viktig og riktig punkt å videreføre mener vi. Vår erfaring er at kommunen har en konservativ forvaltning av verneskogforskriften. Dette har i praksis betydd for eksempel at det ikke åpnes opp for å søke om å hogge på utvalgte begrensede områder for å sikre utsikt mot Sjusjøen, Kroksjøen og andre vann fra høyereliggende topper. Vi håper at Statsforvalter oppmuntrer kommunene til å bruke det mulighetsrommet som fortsatt vil være i ny forskrift slik vi forstår, til å gjøre lokale vurderinger for å i noen grad begrense økt tilvekst.

I forbindelse med denne revisjonen av verneskogforskriften bør det ses på om det er ønskelig at skogen skal fortsette å krype oppover fjellsidene uhindret. Mens trærne ennå er små, er det mulig å gjøre tiltak som bidrar til å bevare et mest mulig åpent fjellandskap og vid utsikt fra høyereliggende områder. Det er derfor grunn til å stille spørsmål om det fremdeles skal være et urørt øvre belte (Sone 1).

Figur 4. Toppet gran på toppen av Sollifjell på Sjusjøen, som bidrar til å hindre at toppen blir skogdekt og mister sin verdi som utsiktpunkt og turmål.

For Velforeningene i Ringsakfjellet

Erik Øiesvold

Erik Øiesvold

Kopi: Ringsaker kommune

Pihl

Brøttum Almenning

Ringsaker Almenning

Nes og Veldre Almenning

Furnes Almenning

Destinasjon Sjusjøen